

Energistyrelsen

Bilag 1

Høringsnotat: 2.offentlighedsfase - miljøvurdering af Plan for Nordsøen I

Kontor/afdeling

Center for grøn strøm -
Havvind

Dato

01-10-2024

J nr. 2024-10572

/KARED, DVMH, ALFSK

Tabel 1 Energistyrelsens bemærkninger til høringssvarene. Høringssvar nr. 15 indgår ikke i nærværende høringssnotat, da Norge ikke havde nogle bemærkninger til denne høring.

Høringssvar nr.	Opsummering af høringssvar	Energistyrelsens bemærkninger
Generelt		
6	En borger mener at tidspunkt samt annoncering for borgermødet torsdag d. 20. juni 2024 kl. 16:00 i Kloster er problematisk, da størstedelen af berørte borgere ikke er lokale men sommerhusejere. Der opfordres til at information sendes via e-boks eller anden offentlig tilgængelig kommunikation.	Energistyrelsen har valgt at orientere bredt i forbindelse med borgermødet, da det endnu ikke vides, hvilke grundejere der bliver berørte af de konkrete projekter. Den videre planlægning vil i højere grad fokusere på de specifikke parker, hvor der i højere grad vil være mulighed for at rette henvendelse til borgere, der bliver direkte berørt af projekterne. Energistyrelsen tager desuden problematik ift. tidspunkt til efterretning.
11	Ringkøbing-Skjern Byråd ønsker, at der indarbejdes en kabelkorridor til Stovstrup i den videre planlægning.	Kabelkorridorerne er endnu ikke fastlagt for de konkrete projekter. Energinet arbejder på at gøre nettilslutning mulig i Endrup og Idomlund. Energistyrelsen noterer sig byrådets ønske og viderefører det til Energinet. Pt. er der dog ikke planer om kabeltracé til Stovstrup.
8	Tænketanken Hav mener, de forventede påvirkninger fra PtX anlæg på havet bør udfoldes mere i delrapport 2.	Energistyrelsen vurderer på nuværende tidspunkt med hverken kendskab til produkt, mængde, placering og størrelse af PtX-faciliteter, at miljørapporten vurderer miljøpåvirkninger på et tilstrækkeligt niveau. Et PtX-anlæg vil skulle underkastes miljøkonsekvensvurdering, der i detaljer kan belyse eventuelle konsekvenser af etablering af PtX-anlæg, hvis koncessionsvinder ønsker etablering heraf.
Befolkning og menneskers sundhed		
9	Miljøstyrelsen bemærker, at de vurderede overplantingsscenarier medfører overskridelse af bindende støjgrænseværdier jf. vindmøllestøjbekendtgørelsen.	Energistyrelsen er opmærksomme på, at overplantingsscenarierne beregningsmæssigt vil kunne medføre en overskridelse af støjgrænserne. Der er ikke mulighed for at dispensere for overskridelser af vindmøllestøjbekendtgørelsen. Energistyrelsen har derfor heller ikke mulighed for at udstede tilladelse til at etablere et projekt, der kan overskride grænseværdierne. Ethvert vindmølleprojekt vil skulle overholde de gældende grænseværdier for støj for at kunne få etableringstilladelse.
9	Miljøstyrelsen (Virksomheder) gør opmærksom på, at der jf. Beredskabsbekendtgørelsen skal udarbejdes en beredskabsplan af operatøren på havvindmølleparken.	Energistyrelsen noterer sig bemærkningen.
Kulturarv, herunder kirker og deres omgivelser samt arkitektonisk og arkæologisk arv		

3	Slots- og Kulturstyrelsen vurderer, at der er en begrundet formodning om tilstedeværelsen af beskyttede fortidsminder, hvorfor der skal stilles krav til, at den ansvarlige for anlægsarbejdet skal udføre en marinarkæologisk forundersøgelse for bygherres regning.	Energistyrelsen videregælder Slots- og Kulturstyrelsens bemærkning til den kommende koncessionshaver. Marinarkæologiske undersøgelser indgår også som en del af miljøkonsekvensvurderingen af de konkrete projekter.
Arealanvendelse og materielle goder		
1	Erhvervsministeriet/Søfartsstyrelsen bemærker at der på s. 67 i delrapport 1 sker et overlap med sejladskorridor S146 og ikke S24, som det er anført i miljørapporten.	Energistyrelsen takker fore korrektionen og påpeger at der blot er tale om en syntaksfejl, der ikke har indflydelse på vurderingerne.
1	Erhvervsministeriet bemærker, at Søfartsstyrelsen er i dialog med Energistyrelsen i forhold til sejlads-sikkerhed. Desuden gentages det, at de endelige havvindmølleplaceringer og øvrige anlæg skal friholdes fra allerede udepegede sejladskorridorer i havplanen, herunder S146, der overlapper planområdet.	Overlappet mellem S146 og planområdet er afstemt med Søfartsstyrelsen tilbage i 2022. Jf. gældende aftale med Søfartsstyrelsen vil der ikke opstilles havvindmøller eller andre anlæg inden for S146. Den igangværende sejladsrisikoanalyse tager ligeledes udgangspunkt i dette.
6	En borger spørger ind til mulighed for erstatning for værditab for ejendomme langs kysten.	Havvindmøller, der etableres efter udbud i et område, som er udpeget til store havvindmølleparker er jf. §6 stk. 4. i LBK nr. 1031 af 06/09/2024 ikke omfattet af værditabsordningen og har ikke historisk været omfattet af værditabsordningen. For havvindmølleparker, der etableres efter udbud er værditabsordningen kun gældende for havvindmøller, som etableres i et område, som er udpeget til kystnære havvindmølleparker. Aktuelt er Vesterhav Nord og Vesterhav Syd de eneste havvindmølleparkområder, som er udpeget til Kystnære havvindmølleparker.
4	Ringkøbing-Skjern kommune bemærker, at instrumentindflyvningsproceduren til Stauning Lufthavn bliver berørt af Planen for Nordsøen I. Der vil blive behov for at foretage en genberegning af procedurerne for at sikre krav om afstand til hindringer i lufthavnens indflyvningssektor. De estimerede omkostninger ligger mellem 225.000 - 300.000 kr.	Energistyrelsen tager bemærkningen til efterretning. Når der er fundet koncessionsvindere og de endelige projektdesigns er færdige, vil det i forbindelse med miljøkonsekvensvurderingen blive nærmere belyst, hvilke påvirkninger, som de kommende parker vil have på luftfart, herunder Stauning Lufthavn. Der er ikke krav om, at der skal kompenseres for dette forhold. I forbindelse med etableringstilladelsen vil Energistyrelsen tage stilling til, hvorvidt kompensation for beregning af ny instrumentindflyvningsprocedure skal indgå.
Fiskeri		
7, 8, 10, 11	Flere høringssvar anfører, at der bør tages hensyn til fiskeriet i området. Ministeriet for Fødevarer	Det fremgår generelt af relevante tilladelser til havvindmølleparker, at koncessionshaver skal tage kontakt til erhvervsfiskerne med henblik på at tilrettelægge anlægsaktiviteterne, så fiskeriet ikke påvirkes unødigt.

	<p>rer, Landbrug og Fiskeri og Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation (DFPO) bemærker, at havvindmølleparker og kabler i planområdet kan få betydning for de fremtidige muligheder for fiskeri for både større og mindre fiskefartøjer. Dertil opfordrer DFPO til, at det i etableringstilladelsen fremgår, at det er koncessionshaverens ansvar at kontakte alle fiskere i området for at indgå i forhandlinger om kompensation.</p>	<p>Ligeledes fremgår det, at koncessionshaver skal tage kontakt til erhvervsfiskerne i området med henblik på at forhandle om eventuel erstatning efter fiskerilovens §§ 76-80, jf. lovbekendtgørelse nr. 205 af 1. marts 2023 med senere ændringer for så vidt angår dokumenterede tab.</p> <p>Energistyrelsen bemærker yderligere, at der af relevante tilladelser vil indgå vilkår om påbegyndelse af indledte forhandlinger med de erhvervsfiskere, der normalt udøver erhvervsmæssigt fiskeri på stedet iht. Fiskerilovens § 78.</p>
10	<p>DFPO bemærker at det i den endelige plan bør sikres, at projektet påvirker fiskeriet mindst muligt. DFPO påpeger at der bør oprettes sejladskorridorer gennem projektområdet i anlægsperioden, så fiskerne kan sejle til deres fiskepladser.</p>	<p>Koncessionshavere skal tage kontakt til berørte erhvervsfiskere med henblik på at tilrettelægge anlægsaktiviteter, så fiskeriet ikke påvirkes unødigt.</p>
10	<p>DFPO bemærker at kabler og evt. brintrørledninger går gennem værdifuldt fiskeområde, hvorfor området og påvirkningerne samt alternative tracéer bør undersøges nærmere. DFPO påpeger, at det bør sikres at kabler og rørledninger nedgraves og overdækkes så de bliver under havbunden. Dertil anføres det, at der skal opnås sameksistens mellem fiskeri, havmiljø, havvindmølleparkerne og dertilhørende kabler. Bl.a. opfordres der til at der stilles vilkår om, at koncessionshaver skal søge dispensation fra kabelbekendtgørelsen for fiskeri med bundslæbende redskaber, hvor det er muligt.</p>	<p>Miljørapporten tager udgangspunkt i et eksempel på kabelrute for ilandføringskablerne. Den endelige kabelføring er dog op til den endelige koncessionshaver og vil blive miljøvurderet i miljøkonsekvensvurderingen af de konkrete projekter.</p> <p>Den mulige påvirkning af fremtidige havvindmølleparker i Nordsøen I-området vil skulle vurderes ifm. planlægning af fremtidige, konkrete projekter. Energistyrelsen noteres sig DFPO's ønske om nedgravning af kabler og rørledninger, idet der dog ikke på planniveau sættes krav til den tekniske udformning af de kommende, konkrete projekter.</p> <p>Energistyrelsen har ikke udarbejdet vilkår i udbudsmaterialet om dispensation til kabelbekendtgørelsen, og forventer ligeledes heller ikke, at det vil fremgå i etableringstilladelsen. Eventuelle muligheder for sameksistens vil skulle aftales mellem koncessionshaver og berørte erhvervsfiskere i forbindelse med forhandling om erstatning af dokumenterede tab jf. fiskerilovens §§ 76-80.</p> <p>Den endelige koncessionshaver skal tage kontakt til berørte erhvervsfiskere med henblik på at tilrettelægge anlægsaktiviteter, så fiskeriet så vidt muligt ikke påvirkes. Dertil opfordrer Energistyrelsen koncessionshaver til at gå i dialog med eksisterende brugere af området, herunder erhvervsfiskere, for at fremme sameksistens.</p>
8	<p>Tænketanken Hav påpeger at der bør stilles krav om tidelig inddragelse af erhvervsfiskeriet. Tænketanken hav anbefaler, at eventuel kompensation til fiskerierhvervet skal understøtte miljømæs-</p>	<p>Påvirkning på fiskeriet indgår i miljøvurderingen af planen og vil ligeledes indgå i miljøkonsekvensvurderingen af de konkrete projekter. Koncessionshavers eventuelle erstatningsansvar fremgår af fiskeriloven. Der er ikke hjemmel til at kræve, at en eventuel erstatning skal anvendes på en særlig måde.</p>

	sigt bæredygtige løsninger i fiskeriet, f.eks. igen- nem krav om, at kompensation skal gå til investe- ringer i mere miljømæssigt bæredygtige redska- ber.	
--	--	--

Landskab og visuelle forhold

6	En borger har fremsendt bemærkninger til hav- vindmølleparkernes visuelle påvirkninger. B.la. fo- reslås det, at der i etableringstilladelse stilles krav om, at ejendomme langs kysten friholdes for møl- lernes nær- og mellemzone. Dertil foreslås det, at der opstilles retningslinjer for placering af møller som afhænger af højden, så høje møller etableres længere ude på havet. Ydermere påpeges det, at der bør stilles krav om ensartet opstillingsmønstre og møllehøjde, hvis området deles i mindre parkområder.	Opstillingsmønstre og møllehøjder er ikke fastlagt i plan for Nordsøen I, men indgår udelukkende i miljøvurderingen af planen som eksempler. Det er først i de konkrete projekter, at møllestørrelsen og opstillingsmønstre bliver fastsat. De visuelle påvirkninger på de konkrete projekter, vil blive miljøvurderet i miljøkonsekvensvurderingen af de konkrete projekter. Energistyrelsen noterer sig opfordringen til opstillingsmønstre og møllehøjde.
2, 6	Flere borgere opfordrer til at der installeres ra- darstyret lys på havvindmøllerne. En borger me- ner at styringen både bør omfatte det røde natlys og det hvide dagslys.	Energistyrelsen noterer sig opfordringen til at installere radarstyret lys på havvindmøllerne. Det vil først være i forbindelse med udarbejdelsen af de konkrete projekter, at der bliver taget stilling til, om der skal installeres radarstyring af lys i nattetimerne såvel som dagstimerne for at minimere eventu- elle væsentlige visuelle påvirkninger.
11, 12, 13	Ringkøbing-Skjern Byråd og to grundejerforenin- ger langs vestkysten ytrer ønske om, at havvind- møllerne rykkes 30 km ud fra kysten af hensyn til visuelle påvirkninger.	Planen fastsætter, at hele planområdet skal kunne udnyttes til havvindmøller. Energistyrelsen be- mærker, at konkrete placeringer af havvindmøllerne først vil blive fastsat og miljøvurderet i forbin- delse med miljøkonsekvensvurderingen af de konkrete projekter.

Biologisk mangfoldighed samt flora og fauna

Fugle

5,8	Tænketanken Hav påpeger at der bør monitoreres før, under og efter etablering af havvindmøllepar- kerne og bemærker, at data bør stilles offentligt til- gængeligt. Tænketanken bemærker desuden, at der bør foretages en bred overvågningen og moni- toreringen, som bl.a. inkluderer rødlistet arter. Det anføres at miljøvurderingen primært fokuserer på overvågning og monitorering af lommer og støjpå- virkning for bebyggelse.	Der er i forbindelse med udbuddet indført krav for effektovervågning af natur- og miljøforhold før, under og efter etablering af havvindmølleparkerne. Det endelige monitoreringsprograms omfang fastsættes i forbindelse med etableringstilladelsen, idet der kan være behov for at tilpasse overvåg- ningen til det konkrete projekt. Overvågning vil så vidt muligt dække alle relevante miljøforhold, og vil således ikke blot fokusere på de forhold, der er fremhævet i miljøvurderingen af planen. Data indsamlet fra overvågning vil blive gjort offentlig tilgængeligt.
-----	--	--

	DOF Vestsjælland er bekymret for, hvilke konsekvenser havvindmølleprojekterne i Nordsøen vil få for rastende, fødesøgende, fældende og trækende fuglearter i området. DOF foreslår, at der i forbindelse med realiseringen af planen pålægges projektudviklerne at få gennemført undersøgelser af havvindmøllernes indvirkning på fuglenes adfærd.	I forbindelse med miljøvurderinger af de kommende konkrete projekter vil den forventede påvirkning på fugle skulle inddrages. Om nødvendigt vil der i dette skulle indgå nye undersøgelser af tilstedeværelsen og påvirkningen på fugle.
5	DOF Vestsjælland bemærker, at der bør tages særligt hensyn til lommer ved realisering af planen. Det foreslås, at opsætningen af havvindmøllerne starter, hvor lommerne bliver mindst påvirket, så der er mulighed for at få mere viden om, hvor stor fortrængningseffekten er. Desuden opfordres der til, at havvindmøller i A1 opstilles så langt mod nord på som muligt.	Energistyrelsen tager bemærkningen til efterretning. Da miljørapporten viser, at der ved realisering af planen ikke kan udelukkes en skade på lommer, er det en forudsætning for et kommende projekt, at mulige påvirkninger på lommer skal vurderes. Når der er fundet koncessionsvindere og de endelige projektdesigns er færdige, vil det i forbindelse med miljøkonsekvensvurderingen blive nærmere belyst, eksakt hvilke påvirkninger, de kommende havvindmølleparker kan have for lommer.
9	Miljøstyrelsen (Arter og Naturbeskyttelse) bemærker, man bør overveje om fravigelsesproceduren i habitatdirektivets artikel 6, stk. 4, skal tages i anvendelse, såfremt den fremtidige miljøkonsekvensrapport ikke kan udelukke fortrængning af rød- og sortstrubet lom fra Natura 2000-område F113.	Energistyrelsen er opmærksom på muligheden for fravigelse i habitatdirektivets artikel 6 stk. 4.
9	Miljøstyrelsen påpeger, at der mangler en konkret vurdering på dværgmåge, som er på udpegningsgrundlaget for F113. Dertil bemærker Miljøstyrelsen, at vurderingen af sortand, der også er på udpegningsgrundlaget, er utilstrækkelig. Miljøstyrelsen opfordrer desuden til, at det i forbindelse med miljøvurdering undersøges, i hvilket omfang tidligere fortrængte sortæder fra Horns Rev eventuelt er rykket til planområdet for Nordsøen I.	Alle relevante arter skal indgå i miljøvurderingen. I det aktuelle udpegningsgrundlag for F113 indgår sort- og rødstrubet lom, sortand og dværgmåge, hvilket også fremgår af Miljørapportens delrapport 2 tabel 9-7 og tabel 7-1 i Bilag 1 – Væsentlighedsvurdering. Dværgmågen forventes ikke at blive påvirket af realisering af planen, da denne ikke er tilstede i F113 jf. Natura 2000 basisanalysen 2022-2027. Vurderingen for sortand er baseret på eksisterende data, der bl.a. inkluderer undersøgelser af fortrængning af sortæder fra eksisterende havvindmølleparker i Horns Rev. Energistyrelsen anser det som væsentligt, at der tilvejebringes data, der kan skabe klarhed over eventuelle påvirkninger på dværgmåge og sortand samt tilstedeværelsen af arterne i fuglebeskyttelsesområdet og planområdet. Der gennemføres parallelt med miljøvurderingsprocessen af planen

		forundersøgelser, der skal underbygge vurderinger af påvirkninger på blandt andet dværgmåger og sortænder i forbindelse med miljøvurderinger af konkrete projekter. Der er bl.a. igangsat undersøgelser af havfugle, herunder hvordan de bliver påvirket af eksisterende havvindmølleparker i Nordsøen. Hvis der er behov for yderligere data til brug for miljøkonsekvensvurderingerne af de konkrete projekter, skal koncessionsvinder foretage yderligere undersøgelser.
<i>Fisk</i>		
8	Tænketanken Hav påpeger, at der bør tages væsentligt hensyn til kendte gyde- og opvækstområder for fisk.	Miljørapporten behandler påvirkninger på kendte gydeområder i afsnit 9.1.1.3.1. Der er fundet gydeområder for tobis i planområdet for Nordsøen I, men det er vurderet, at anlægsarbejdet kun vil have indflydelse på en ubetydelig delmængde af artens leveområde, og at tildækningen af havbund under fundamenter og erosionsbeskyttelse ikke måleligt vil påvirke bestandene af bundlevende fisk.
10	DFPO's medlemmer er bekymret for, hvordan støj fra havvindmøllevingerne og magnetiske felter omkring kabler vil påvirke forekomsten af fisk.	Miljørapportens delrapport 2 afsnit 9.1.1.3. behandler på et overordnet niveau påvirkninger af fisk, fra undervandsstøj og elektromagnetiske felter. Påvirkningen er vurderet ubetydelig for fisk. Vurderingen er baseret på vurderinger af konkrete havvindmølleprojekter og videnskabelig litteratur. Dog skal det fortsat vurderes yderligere i en miljøkonsekvensvurdering af kommende konkrete projekter.
10	DFPO bemærker at havvindmølleparker kan give gunstige forhold for prædatorer som f.eks. skarv, hvilket begrænser fiskeforekomsten i området. Det påpeges at påvirkninger heraf samt stigende forekomst af sæler og marsvin bør belyses i vurderingen. DFPO opfordrer derfor til at der laves baseline undersøgelser af fisk og skalddyr i områderne samt stille krav om løbende monitorering af udviklingen af bestandene.	Energistyrelsen noterer sig bemærkningen om, at fundamenterne ikke bør blive hvilested for skarver og havpattedyr, men gør opmærksom på, at fundamenterne til havvindmøllerne på dette stadie er ukendte. Der indgår krav i udbudsmaterialet, hvoraf det fremgår, at koncessionshaver skal monitorere effekter på natur og miljø før, under og efter etablering af havvindmølleparkerne. Det endelige monitoreringsprogram fastsættes i forbindelse med kommende etableringstilladelser.
<i>Natura 2000 områder</i>		
8	Tænketanken Hav understreger vigtigheden af at Natura 2000 konsekvensvurderingen tilvejebringes hurtigst muligt.	Der er i forbindelse med miljøvurderingen af planen udarbejdet en Natura 2000 konsekvensvurdering for F113, som fremgår af miljørapportens Bilag 2. Før der kan gives tilladelse til fremtidige projekter i Nordsøen I-området vil disse skulle gennemgå konkrete vurderinger ift. Natura 2000.
<i>Bundfauna</i>		
8	Tænketanken Hav bemærker, at vurderingen af bundfaunahabitater ikke tager højde for, at det nogle steder vil tage tid før bundfaunaen er re-etableret, ligesom der nogle steder vil være behov for en hjælpende hånd grundet de aktuelle forhold i havmiljøet. Eventuelle skader på ålegræs, sten-	Jf. miljøvurderingen forekommer der ikke bundvegetation i det planlagte havvindmølleområde. Ligeledes findes der heller ikke ålegræs i området for mulig etablering af søkabler kabler og/eller rørledninger. Det vil være en vurdering i forbindelse med det konkrete projekt, hvorvidt der stilles vilkår i forbindelse med etableringstilladelsen til genoprettelse af eventuelle beskadiget bundfaunahabitater.

	rev m.m. bør genoprettes ligesom der bør igangsættes kompenserende tiltag før skaden fra anlægsprojektet indtræffer. Dette gælder også de tilhørende ilandføringsanlæg, som kan risikere at påvirke den kystnære natur i høj grad.	
Vandkvalitet		
8	Tænketanken Hav gør opmærksom på, at planområdet omfatter vandområder, der allerede er sårbare. Det anbefales derfor, at der igangsættes yderligere tiltag for at understøtte målopfyldelsen i de berørte områder.	Planen for Nordsøen I såvel som efterfølgende konkrete projekter må ikke være i strid med vandplanlægningen. Der forventes ikke generelt fastsat krav til fremtidige konkrete projekter om, at de skal indeholde yderligere tiltag for at understøtte målopfyldelsen i de berørte vandområder. Dog indgår det i udbudsmaterialet, at der i parkområde A1 (i Nordsøen I-området) skal indarbejdes såkaldte "naturpositive initiativer", som skal have en positive effekt på havmiljøet. Det vil være op til koncessionsvinder at udvikle, gennemføre og finansiere disse initiativer. Initiativerne skal godkendes af Energistyrelsen.
8, 9	<p>Det er Miljøstyrelsens vurdering, at den strategiske miljøvurdering for plan for Nordsøen I skal indeholde redegørelse for, hvorvidt planen og de medfølgende aktiviteter miljøpåvirkning vil være i overensstemmelse med den bindende danske vandplanlægning og den bindende danske havstrategi. Vurderingerne skal i denne sammenhæng redegøre for de forventede påvirkninger som følge af udmøntningen af planen. Bemærk, at disse vurderinger skal omfatte redegørelse for påvirkning (og eventuel ikke påvirkning) af henholdsvis de kvalitetselementer, der konstituerer god tilstand i vandforekomsterne, og de deskriptorer, der konstituerer god miljøtilstand i havområderne. Redegørelse og vurderinger skal fremgå for alle direkte og indirekte berørte vandforekomster og havområder.</p> <p>Miljøstyrelsen kommenterer, at de finder miljørapporten mangler redegørelser for sedimentspredning og efterfølgende sedimentation samt potentielle påvirkninger på relevante kvalitetselementer som biologiske forhold og lysforhold i målsatte kystvande, vandløb og søer. For så vidt angår, frigivelse af <i>miljøfarlige forurenende stoffer</i>, som er lagret i sedimentet, bemærker både Tænketanken</p>	<p>Høringsmaterialet omhandler en overordnet plan med tilhørende miljørapport. Miljørapporten omhandler påvirkninger, der er væsentlige og sandsynlige inden for planens udfaldsrum. Som det fremgår af miljørapporten og underbilaget ang. vandrammedirektivet, er der flere emner, der ikke kan belyses på det nuværende overordnede planniveau, men som skal indgå i miljøkonsekvensvurderingen af det konkrete projekt, da planen f.eks. hverken fastsætter et planområde på land eller den endelige rute for ilandføringskabel. Dette gør sig gældende både i forbindelse med projektets påvirkning fra eventuelle PtX-anlæg, kabler, underboringer samt diverse anvendte materialer, anlæg og stationer. Grundet planens overordnede niveau er det på nuværende tidspunkt ikke muligt at foretage detaljerede beregninger af hvorledes vandkvalitetselementer og miljøtilstand i havområderne vil blive påvirket af frigivne miljøfarlige forurenende stoffer, næringsstoffer tabt areal spredning af sediment i forbindelse med anlægsarbejder En nærmere vurdering af disse faktorer og deres påvirkning på målsatte vandforekomster vil blive gennemført i forbindelse med miljøkonsekvensvurdering af de konkrete projekter.</p> <p>I forhold til vurderinger på målsatte vandløb og søer bygger vurderingerne på en række forudsætninger, som er beskrevet i miljørapportens bilag 4 afsnit 6.2.1. Det forudsættes blandt andet, at det ved realiseringen af planen som udgangspunkt undgås "<i>at gennemgrave, underbore eller bygge på overfladevandområder. Overfladevandområder, som ligger i kabelkorridoren, undgås som udgangspunkt, da det er både teknisk og økonomisk fordelagtigt at gå uden om disse</i>". Det er således ikke et sandsynligt scenarie inden for planens rammer, at der i et konkret projekt skal foretages anlægsarbejde i målsatte søer. Der vil ej heller forekomme påvirkninger af nedstrømsøer fra underborede vandløb, da det vurderes, at planen kan realiseres uden påvirkninger af målsatte vandløb og dermed uden risiko for tilstandsforringelser af vandløb. Energistyrelsen vurderer, at miljørapporten belyser planens miljøpåvirkninger i tilstrækkeligt omfang, hvor miljørapportens behandling af miljøemner afspejler planens detaljeringsniveau.</p>

	Hav og Miljøstyrelsen at anlægsarbejderne potentielt kan medføre en forværring af den kemiske tilstand.	<p>For så vidt angår miljøfarlige forurenende stoffer fremgår det at miljørapportens bilag 4 s.7 at: <i>"For at kunne vurdere påvirkningerne skal der foreligge de nødvendige oplysninger om lokaliteten for anlægsarbejder, der kan medføre ophvirvling af sediment, omfanget af denne aktivitet, hvilke miljøfarlige forurenende stoffer og næringsstoffer, der eventuelt forekommer på lokaliteten og dermed mængder, som eventuelt frigives. Først når disse oplysninger – samt en række andre nødvendige oplysninger – foreligger, kan påvirkningerne af vandområderne fra kommende aktiviteter omfattet af planen vurderes."</i></p> <p>Godkendelse af et konkret projekt kan kun ske under forudsætning af, at projektet ikke medfører en forringelse af tilstanden eller hindrer målopfyldelsen for overfladevandområder eller grundlandsforekomster. Eventuelle påvirkninger skal således belyses i en senere miljøkonsekvensrapport for de konkrete projekter.</p>
9	Miljøstyrelsen påpeger, at miljørapporten mangler en redegørelse for den forventede påvirkning af mulige berørte målsatte vandløbs tilstande, i forbindelse med anlægsarbejdet på havet. Herunder beskrivelse af mulig påvirkning af det biologiske kvalitetselement fisk, for målsatte vandløb ved sedimentspredning i forbindelse med anlægsarbejdet i kabelkorridoren. Suspension af sediment i de kystnære områder kan påvirke vandringen af migrerende fisk til vandløbene, og dermed potentielt påvirke den økologiske tilstand for de berørte vandløb.	<p>Det er i bilag 4 til miljørapporten vurderet, at der kun kan ske påvirkninger af overflade- og grundvand i forbindelse med etablering af kabel og/eller rørledninger på land. Det er med andre ord vurderet at planen kan udmøntes uden at medføre en påvirkning på vandringen af migrerende fisk til vandløbene.</p> <p>Energistyrelsen er enig i, at det ifm. tilladelse til konkrete havvindmølleprojekter i planområdet kan være relevant at foretage en vurdering af, hvordan anlægsaktiviteter på havet eventuelt kan påvirke tilstand i vandløb, herunder det biologiske kvalitetselement fisk. Omfanget af sådanne påvirkninger vil i høj grad være afhængige af udformningen af de konkrete projekter, herunder kabeltracéers forløb, tidspunkt og metode til nedlægning af kabler og/eller rør mm. En endelig vurdering vil derfor først kunne laves i forbindelse med miljøkonsekvensvurderingen for de konkrete projekter.</p>
9	<p>Miljøstyrelsen påpeger, at der skal redegøres for påvirkninger af vandområder som følge af underboringer af kysten ved ilandføring af søkabler, såfremt dette er aktuelt.</p> <p>Ligeledes bemærkes det, at brug af borevæsker i sig selv kan udgøre en trussel for grundvandsforekomster.</p>	<p>Der vil i forbindelse med underboringer kun blive benyttet borevæskeprodukter og -procedure, hvor det ifm. miljøkonsekvensvurderingen er vurderet, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning på miljøet. For så vidt angår anlægsmetoder for ilandføring af søkabler vil dette blive vurderet i miljøkonsekvensrapporten.</p>
9	Miljøstyrelsen gør opmærksom på at fristen for opnåelse af god miljøtilstand i vandområderne er fastsat til 2027 og ikke 2026, som det fremgår af rapporten.	<p>Energistyrelsen takker for bemærkningen og tager rettelsen til efterretning.</p> <p>Fejlen anses som en syntaksfejl, som ikke har betydning for vurderinger i miljørapporten.</p> <p>Rodfæstede bundplanter er ved en fejl nævnt som vurderingsparameter for 133 Vesterhavet, nord i den opsummerende tabel 2-1 side 9 i bilag 4. Det fremgår dog af afsnit 6.1.1.2 Vandområde 133</p>

	Det bemærkes ligeledes at vurderingsparameteret rodfæstede bundplanter ikke har et fastlagt miljømål i vandområdeplanerne 2021-2027 vandområderne 133 Vesterhavet nord.	Vesterhavet, nord (både tabel og tekst), at parameteret ikke er anvendeligt for vurdering af den økologiske tilstand i vandområdet. Dette fremgår ligeledes af vurderingsafsnittet 7.1.2.
9	Miljøstyrelsen påpeger, at der mangler en vurdering af potentielle påvirkninger på målsatte vandområder grundet tilførsel af miljøfarlige forurenende stoffer fra befæstede arealer så som højspændingsstationer. Det påpeges ligeledes at forskellige anlægsarbejder herunder grundvands-sænkning i forbindelse med anlægsarbejdet kan have indflydelse på målopfyldelse i grundvandsforekomster.	<p>Planen for Nordsøen I omfatter ilandføringskabler og nettilslutning for i alt 3 GW strøm. Det er ikke fastlagt, hvor disse landanlæg vil skulle placeres, og det er dermed ikke på nuværende tidspunkt muligt at vurdere den eventuelle mængde og effekt af afledning af regnvand fra mulige, nye befæstede arealer. Dette vil skulle vurderes ifm. miljøvurdering af fremtidige konkrete projekter.</p> <p>Ligeledes vil forhold vedrørende konkrete anlægsmetoder, herunder eventuel betydning for grundvands-sænkning, blive adresseret i miljøkonsekvensvurderingen af de konkrete projekter.</p>
9	Miljøstyrelsen bemærker, at der for vandområde Ringkøbing Fjord er fastlagt et indsatsbehov på i alt 1646 tons N/år, hvilket ikke fremgår af rapporten.	Som det fremgår af miljørapportens bilag 4 bør der <i>"foretages en konkret vurdering i forhold til frigivne stoffer (næringsstoffer og miljøfarlige forurenende stoffer) og deres eventuelle påvirkning af vandområde 132 Ringkøbing Fjord, når der foreligger konkrete projektbeskrivelser"</i> . I en sådan fremtidig vurdering vil eventuelle indsatsbehov for nedbringelse af kvælstofbelastningen skulle indgå.
9	Miljøstyrelsen bemærker at der kan angives præcist hvilke vandløb, søer og grundvandsforekomster, som berøres af planen.	Jf. miljørapportens bilag 4, afsnit 4.6: <i>"Kabelkorridorerne er ikke en del af planområdet, men er fastlagt som et kvalificeret bud på udnyttelsen af planens rammer og som eksempler på, hvordan planen kan realiseres."</i> Der er med andre ord ikke muligt pt. at angive præcist, hvilke vandløb, søer eller grundvandsforekomster, der vil kunne berøres af en udmøntning af planen, idet de præcise forløb af fremtidige kabeltracéer endnu ikke kendes.
9	Miljøstyrelsen påpeger, at der er en uklarhed i forhold til godkendelsesbetingelser i forbindelse med brug af borevæsker til underboringer. Der foreligger ikke en godkendt liste med forhåndsgodkendte borevæskeprodukter. Ved godkendelse af et projekt skal påvirkninger af borevæskeprodukter vurderes i den konkrete miljøkonsekvensvurdering.	Det fremgår af miljørapporten, at der i forbindelse med underboringer kun vil blive benyttet borevæskeprodukter, som er godkendt af miljømyndigheden, som for de konkrete projekter på land vil være Miljøstyrelsen. Dette betyder ikke, at der foreligger en konkret liste med godkendte borevæskeprodukter, men at der ikke anvendes borevæskeprodukter, som indeholder stoffer, der kan risikere at forringe tilstanden i overfladevand eller grundvandsforekomster

9	<p>Miljøstyrelsen anfører, at det er uklart, hvorvidt der for mindre vandløb anvendes boremudderprodukter, som vil kunne påvirke tilstanden i de pågældende vandløb.</p> <p>Dertil påpeger Miljøstyrelsen at, der i tilfælde af et blowout i forbindelse med underboringer, bør ske fjernelse af spildt materiale hurtigere end de 12-24 timer, som angives i rapporten.</p>	<p>Der gives med vedtagelsen af planen ikke tilladelse til aktiviteter, der vil påvirke tilstanden i de pågældende vandløb. Energistyrelsen bekræfter, at der for mindre vandløb ikke vil blive anvendt boremudderprodukter, som vil kunne påvirke tilstanden i de pågældende vandløb og at dette vil blive sikret gennem en passende beredskabsplan, der dog endnu ikke er udarbejdet.</p>
9	<p>Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at der i to tilfælde i rapporten er henvist til en historisk lovbekendtgørelse (lovbekendtgørelse nr. 1161 af 25. november 2019) af lov om havstrategi.</p>	<p>Energistyrelsen takker for rettelsen og anfører at der skulle have været refereret til gældende bekendtgørelser hhv. lovbekendtgørelse nr. 123 af 1. februar 2024 om lov om havstrategi og lovbekendtgørelse nr. 147 af 19. februar 2024 om lov om beskyttelse af havmiljøet.</p>
9	<p>Miljøstyrelsen påpeger, at skibe der er omfattet af konventionen <i>skal</i> behandle deres ballastvand og sediment i overensstemmelse med ballastvandskonventionen, og at denne er implementeret i havmiljølovens kapitel 5a (lovbekendtgørelse nr. 147 af 19. februar 2024) og udmøntet i ballastvandsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 733 af 19. maj 2022).</p>	<p>Energistyrelsen takker for rettelsen og tager den til efterretning.</p>
Kumulative påvirkninger		
8	<p>Tænketanken Hav anbefaler en økosystembaseret tilgang til forvaltning af havet. Tænketanken påpeger i øvrigt, at vurderingen af de kumulative effekter bør baseres bredere, så vurderingen inkluderer alle presfaktorer samlet set, herunder også de aktuelle forhold i vandområdet. Tænketanken mener ikke, at alle belastninger er inkluderet i vurderingen og mener derfor at den er utilstrækkelig. Det undrer i den forbindelse Tænketanken, at effekten på marine økosystemer vurderes ubetydelig eller begrænset. Denne tvivl forstærkes af, at det samtidig konstateres, at de mu-</p>	<p>Energistyrelsen noterer sig anbefalingen og ønsker at påpege, at miljørapporten indeholder vurderinger af kumulative påvirkninger fra planlagte og eksisterende presfaktorer.</p> <p>Planen rummer mulighed for en udbygning, der kan medføre væsentlige påvirkninger både i sig selv og i kombination med andre faktorer. Når det konkluderes, at planen vil have en ubetydelig effekt på de marine økosystemer, er det et udtryk for, at planen rummer mulighed for scenarier, der ikke vil medføre væsentlige påvirkninger. De endelige projekter skal leve op til den relevante miljølovgivning.</p>

	lige kumulative virkninger fra menneskeskabte belastninger på planktonøkosystemet er ukendte. Desuden understreges det, at miljøeffekterne på ikke blot planktonøkosystemet (det pelagiske økosystem) men også på bundens økosystem (det bentiske økosystem) skal inddrages i vurderingen.	
9, 10	Flere høringssvar bemærker, at de kumulative påvirkninger på bl.a. fiskeri og havfugle fra de mange havvindmølleparker i Nordsøen bør belyses bedre.	Energistyrelsen bemærker, at kumulative påvirkninger er vurderet i den grad, det er muligt på det foreliggende grundlag. I miljørapporten konkluderes det bl.a. at interessemodsætninger og fortrængning af trækfugle potentielt set kan intensiveres som følge af den planlagte massive udbygning af havvindmølleparker i norsk, tysk, britisk, nederlandsk og dansk farvand. Energistyrelsen er opmærksom på, at i en miljøkonsekvensvurdering af et fremtidigt havvindprojekt skal der indgå en grundig vurdering af kumulative effekter.

Espoo

14 – Tyskland	Materielle goder	
	<i>Skibstrafik og sejladsikkerhed</i>	
	Generaldirektion Wasserstraßen und Schifffahrt (GDWS) rejser spørgsmål vedr. realisering af planens indvirkning på eksisterende sejladsruter S10/SN10, S146/SN9. GDWS anfører, at fri og sikker passage gennem den danske og tyske EEZ fortsat skal garanteres. Ligeledes skal handelsruterne fremtidige muligheder for at udvikle sig i sammenhæng med stigende trafikstrømme også fortsat sikres.	Energistyrelsen er enig i, at sejladsruter og -sikkerhed skal opretholdes på et højt og funktionelt niveau. Der er parallelt med miljøvurdering af planen foretaget en særskilt sejladsrisikoanalyse på planniveau, der forventes færdig november 2024. Der vil desuden blive udarbejdet en særskilt sejladsrisikoanalyse for de endelige projekter, før der kan opnås etableringstilladelse. Herunder vil søfarten i det omkringliggende tyske farvand også indgå og Tyskland vil blive hørt i forbindelse med en fornyet Espoo-proces.
	Biologisk mangfoldighed	
<i>Fugle</i>		
Bundesamt für Naturschutz (BfN) og BSH stiller begge spørgsmålstegn ved miljørapportens vurdering af, at realisering af planen ikke vil påvirke trækfugle væsentligt. BfN anfører, at planområdet ligger inden for en trækkorridor. BSH påpeger at radarundersøgelser fra tyske havvindmølleparker viser, at trækfugle flyver over den tyske bugt på en bred front og mener derved at det kan antages at trækfugle vil komme gennem planområdet. BfN	Energistyrelsen bemærker, at miljørapporten redegør for havfugle og trækfugle på et overordnet planniveau (se delrapport 2, afsnit 6.1.3 og 6.1.4 samt afsnit 9.1.1.4 og bilag 2, Natura-2000 konsekvensvurdering). Heraf beskrives respektive arters bestandsstørrelser og planens forventede påvirkninger på et overordnet niveau, herunder risiko for fortrængningseffekt, dødelighed og kollisionsrisiko. Med undtagelse af lommer, vurderer miljørapporten, på det foreliggende grundlag, at der er en ubetydelig til moderat påvirkning af trækfugle der begrundes i fuglenes trækhøjde, trækets udbredelse ift. planområdet og populationsstørrelser. Sule, lomvie, alk og måger er også inkluderet	

<p>bemærker desuden at der inden for tyske havvindmølleprojekter, der ligger længere end 30 km fra land, er registreret høje trækintensiteter. Ved Dogger Banke er der i nye studier registreret sangfugle. Ligeledes påpeges det at trækfugleaktiviteten også forekommer i rotorhøjden.</p> <p>Yderligere mener BfN, at der mangler vurdering af øvrige hav- og rastende fuglearter der er følsomme over for havvindmølleparker i området (lomvie, mallebuk, sule og ride).</p> <p>BHS anbefaler at usikkerheder vedr. de grænseoverskridende kumulative påvirkninger for trækfugle bliver imødegået ved at overvåge kollisioner.</p>	<p>i denne vurdering. Mallebuk er ikke inkluderet i vurderingen, da der ved tidligere undersøgelser kun er fundet ganske få mallebukker i denne del af Nordsøen.¹</p> <p>Energistyrelsen finder ikke anledning til at betvivle vurderingen på det foreliggende grundlag. Der vil i forbindelse med miljøkonsekvensvurderingen af de konkrete projekter blive foretaget yderligere undersøgelser af fuglepopulationer for det omkringliggende område. Derudover vil der skulle foretages konkrete kollisionsberegninger, fortrængningseffekter mv. for projektet. Eventuelle vilkår kan blive stillet i etableringstilladelsen, såfremt det vurderes relevant.</p>
<p>BfN gør opmærksom på, at den tyske godkendelsesmyndighed forbeholder sig retten til at påbyde en nedlukning af havvindmøllerne i tilfælde af en væsentlig forøgelse af risikoen for kollision som en sekundær bestemmelse af godkendelsen af vindmølleparker.</p> <p>BfN anbefaler at Danmark undersøger, om det også er muligt for havvindmølleparker i dansk farvande.</p>	<p>Hvis senere miljøkonsekvensvurdering af de konkrete projekter viser, at der er behov for afværgetiltag ift. kollision af fugle, kan Energistyrelsen indarbejde det i kommende etableringstilladelser.</p>
<p>BfN bemærker, at vurderingerne er baseret udelukkende på eksisterende data og erfaringer fra lignende planer/projekter. I den forbindelse opfordrer de til, at gennemføre undersøgelser af havfugle, rastende fugle samt trækfugle, flagermus og havpattedyr i planområdet.</p>	<p>Energistyrelsen kan bekræfte at vurderingerne er baseret på eksisterende viden og erfaringer fra lignende planer/projekter. I forbindelse med miljøkonsekvensvurderingen af de(t) konkrete projekt(er) vil der blive inddraget ny viden, der bl.a. opnås ved i gangværende forundersøgelser omhandlende bl.a. fugle, flagermus og havpattedyr. For mere herom henvises til følgende link: https://ens.dk/sites/ens.dk/files/Vindmoller_hav/notes_on_ea_for_owf_tenders_dk.pdf. Derudover udfører opstiller flere undersøgelser i forbindelse med miljøkonsekvensvurderingsprocessen.</p>

¹ DCE – DANISH CENTRE FOR ENVIRONMENT AND ENERGY. 2019. Number and distribution of birds in and around two potential offshore wind farm areas in the Danish North Sea and Kattegat.

<https://dce2.au.dk/pub/SR327.pdf>

	<p>BSH anmoder om yderligere forklaringer på, hvordan de væsentlige påvirkninger på rød- og sortstrubet lom vil blive håndteret.</p> <p>Dertil mener BSH at det er uklart om den potentielt væsentlige påvirkning på rød- og sortstrubet lom også gælder i det tyske maritime område.</p> <p>Desuden anbefaler MEKUN SH overvågning af den berørte lombestand.</p>	<p>Det kan ikke udelukkes, at en realisering af planen kan skade bestanden af lommer og derved integriteten i fuglebeskyttelsesområde. Omfanget af påvirkningen, herunder påvirkningen i tysk farvand, kan imidlertid ikke vurderes nærmere på det foreliggende grundlag, idet graden af påvirkning af bestanden af lommer i den sydøstlige del af Nordsøen afhænger af en lang række forhold, som ikke er kendte på nuværende tidspunkt, herunder bl.a.: antal og fordeling af havvindmøller, i hvor høj grad fortrængte fugle kan finde tilstrækkeligt med alternative fødeemner samt antallet af yderligere havvindmølleparker, der etableres i dansk og tysk farvand. Energistyrelsen kan således ikke på nuværende tidspunkt komme nærmere ind på, hvordan de potentielle påvirkninger på lommer vil blive håndteret. Omfanget vil blive behandlet yderligere i forbindelse med miljøkonsekvensvurderinger af konkrete projekter. Eventuelle fremtidige etableringstilladelser vil indeholde vilkår om overvågning.</p>
	<p>Flere tyske høringssvar opfordrer til samarbejde og koordinering mellem danske og tyske myndigheder bl.a. ift. overvågning af fugletræk og minimering af påvirkning på havfugle og rastende fugle i planområdet og i det tyske maritime område.</p>	<p>Energistyrelsen indgår gerne i en øget koordination og samarbejde angående overvågning af fugletræk og minimering af påvirkninger på fugle ifm. opstilling af havvindmølleparker i danske og tyske farvande.</p>
<i>Havpattedyr</i>		
	<p>BfN mener ikke, at det på nuværende baggrund kan konkluderes, at støjpåvirkningen fra anlægsarbejdet har ubetydelig påvirkning på havpattedyr. Dertil er MEKUN SH uforstående over for konklusionen om, at kumulative effekter på havpattedyr er ubetydelig, samtidig med at det i miljørapporten anføres, at de kumulative effekter ikke kan vurderes på nuværende grundlag.</p>	<p>Energistyrelsen vurderer på baggrund af miljørapporten, at det er muligt inden for planens rammer at gennemføre et projekt uden at påvirke havpattedyr væsentligt. I etableringstilladelsen vil der blive stillet vilkår om støjdæmpende tiltag for at sikre at de danske guidelines for UV-støj² overholdes.</p> <p>Energistyrelsen bemærker, at der skal foretages specifikke modelleringer af støjudbredelsen i forbindelse med miljøkonsekvensvurderinger af konkrete projekter med henblik på at udarbejde mere specifikke vurderinger af påvirkninger af havpattedyr så eventuelle afværgeforanstaltninger kan indarbejdes i projektet.</p>
	<p>BfN anbefaler, at der foretages støjbeskyttelsesforanstaltninger for at sikre overholdelse af lydgrænseværdier om sommeren i fødselsperioden (maj-august). Derudover bør der gennemføres en tværgående koordinering af pælearbejdet for at undgå samtidig pæleramning på forskellige projekter i området.</p>	<p>Energistyrelsen er enig i, at der skal foretages støjbeskyttelsesforanstaltninger så grænseværdierne for undervandsstøj kan overholdes. De støjbeskyttende foranstaltninger vil blive udvalgt på baggrund af støjmodelleringer for anlægsfasen, der bliver udarbejdet i forbindelse med miljøkonsekvensvurderingen, hvor fundamentstype og anlægsmetode er kendt. Energistyrelsen er enige i, at der er behov for koordinering af pælearbejde.</p>
	<p>BSH ønsker at få bekræftet at der er planlagt lydovervågning.</p>	<p>Jf. Energistyrelsens guidelines for undervandsstøj skal der udføres kontrolmålinger ved pælefundering. Kontrolmålingerne skal validere støjprognosen.</p>

² https://ens.dk/sites/ens.dk/files/Vindmoller_hav/energistyrelsens_guidelines_for_underwater_noise_-_installation_of_impact_or_vibratory_driving_piles_2023.pdf
Side 14/16

Flagermus	
I forbindelse med vurdering af flagermus anmoder BSH om at få yderligere oplysninger om, hvorvidt flagermustrækket i planområdet er undersøgt – særligt ift. antal og trækrute.	Der er gennemført foreløbige forundersøgelser af flagermus trækruter ³ i planområdet. Undersøgelsen er gennemført af konsulentfirma i 2.-3. kvartal 2023 på bestilling fra Energistyrelsen. Undersøgelserne fortsætter i 2024. Energistyrelsen bemærker at resultater fra ovenstående undersøgelserne vil indgå i miljøkonsekvensvurderingen af de konkrete projekter.
Kumulative effekter	
MEKUN SH bemærker, at der i vurderingen af kumulative påvirkninger også bør inddrages andre storskalaprojekter end havvindmølleparker.	Energistyrelsen bemærker, at der i vurderingen af, hvilke planer og projekter der skulle indgå i vurderingen af kumulative virkninger, også har været set på andre storskalaprojekter – heriblandt interconnectorer i Nordsøen. Med undtagelse af havvindmølleprojekterne er der ikke fundet sammenfald i planerne og projekternes tidplaner, hvorfor de ikke indgår i vurderingen af de kumulative virkninger.
Generelt	
Flere hørings svar ytrer ønske om at få oversat flere relevante afsnit af miljørapporten til engelsk.	Energistyrelsen har indvilliget i at oversætte specifikke afsnit fra miljørapportens delrapport 2, væsentlighedsvurderingen i Bilag 1 og konsekvensvurderingen i Bilag 2. Oversættelsen er fremsendt den 23. august 2024, og der er givet deadline for tilbagemelding den 3. september 2024. De nye afsnit har resulteret i at BSH har suppleret sit hørings svar med en tilkendegivelse af, at et tæt samarbejde og koordinering mellem danske og tyske myndigheder er nødvendigt, for at minimere påvirkning af havfugle og rastende fugle i planområdet og i det tyske havområde. Yderligere deltagelse i processen, herunder i delplanlægningen af vindmølleparkerne, ønskes desuden udtrykkeligt.
Flere hørings svar tilkendegiver at de fortsat ønsker at være en del af miljøvurderingsprocessen – herunder miljøkonsekvensvurderingen af de konkrete projekter.	Energistyrelsen noterer, at flere tyske myndigheder ønskes inddraget i det kommende arbejde med miljøvurdering af de konkrete projekter i Nordsøen I.

³ https://ens.dk/sites/ens.dk/files/OlieGas/initial_results_-_bat_survey_2023_.pdf

Tabel 2 Oversigt over indkomne høringsvar.

Energistyrel- sens hørings- svar nr.	Afsender	Dato	Bemærkninger
Myndigheder			
1	Erhvervsministeriet/Søfartstyrelsen	01/07/2024	
3	Slots- og Kulturstyrelsen	09/07/2024	
4	Ringkøbing-Skjern Kommune	12/08/2024	
7	Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	12/08/2024	
9	Miljøstyrelsen	12/08/2024	
11	Ringkøbing-Skjern Byråd	13/08/2024	Modtaget fristforlængelse
Interessenter og NGO'er			
5	DOF Vestjylland	11/08/2024	
8	Tænketanken HAV	12/08/2024	
10	Danmarks Fiskeriforening	12/08/2024	
12	Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holms- land Klit	18/082024	Høringssvar fremsendt efter høringsfrist
13	Søndervig Beboerforening	22/08/2024	Høringssvar fremsendt efter høringsfrist
Borgere			
2	Privatperson #1	01/07/2024	
6	Privatperson #2	11/08/2024	
Espoo			
14	Tyskland	12/08/2024	Tyskland har fået fremsendt yderligere oversat materiale d. 23. august som BSH har responderet på.
15	Norge	12/08/2024	Har informeret Espoo kontakt i MST, at Norge ikke har bemærkninger